Kees van Beijnum

De oesters van Nam Kee

ROMAN

2009
DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

1

Mijn vorige leven eindigde in Bretteville-sur-Laize, in het paradijs van mijn ouders. Hun voormalig paradijs, moet ik zeggen. De gendarmes kwamen met een sukkelgangetje over het pad aanrijden. In hun Renault Mégane. Natuurlijk was mijn eerste impuls vluchten, maar daarvoor was het te laat, ze hadden me gezien. En daarbij, ik was al te ver, veel te ver uit mijn koers geraakt. Het was afgelopen.

Ze stapten vrijwel gelijktijdig uit de auto; de jongste van die twee fuckers plaatste zijn glimmende dienstschoen midden in een plas. Ik hoorde hem zachtjes vloeken. Als het een *comedy* was geweest, dan zou Louis de Funès op dat moment het achterportier opengezwaaid hebben. Maar het was geen *comedy*.

Ze kwamen voor mij. Afgelopen. Ik wist het. Ik zag het aan hun blikken, vooral die van de oudste.

'Bent u familie van de eigenaar?'

Hij had een zwartgrijze snor en het zachte vlees rond zijn ogen was kriskras doorsneden van dunne lijntjes.

'Bent u familie van de eigenaar?'

Ik wist het.

‘Nee,’ zei ik, ‘van de vorige eigenaars. Het huis was van ons.’

‘Was?’

‘Ja, vroeger.’

De jongste was inmiddels rond het huis gelopen. ‘Het raam is geforceerd,’ zei hij.

Hij plaatste zijn vieze schoen schuin in het gras en probeerde de modder langs de zijkant af te vegen.

‘Komt u maar even mee,’ zei de oudste.

Jaren geleden was er ook een wagen van de gendarmerie het pad opgereden, een Renault 19, het model waar ze toen in reden. Mijn ouders schrokken ervan – er kwam nooit een auto ons pad op, laat staan een politiewagen. New Shatterhand was uit zijn wei ontsnapt, dat kwamen ze ons vertellen. Mijn vader en Rein zijn toen bij de gendarmes ingestapt en hebben hem opgehaald. Ik had de pest in dat ik niet mee mocht, maar Rein was de oudste. Later vertelden ze dat hij langs de kant van de weg naar het dorp stond. Op een strook gras met boterbloemen. Hij staarde heel rustig naar het dal. Alsof hij in gedachten was, zei mijn vader.

Dat was het bijzondere van het huis, dat er nooit iemand langskwam, dat je nooit een auto op het pad zag. De doorgaande weg lag driehonderd meter van het huis, tussen ons en de weg was niets dan boomgaard. Nooit iemand op het pad, behalve wij.

Wij 's avonds laat in de oude afgeladen Mazda.

Ik op New Shatterhand, in galop als een indiaan.

Mijn vader en moeder hand in hand.

Ik had iets uit de koelkast gepakt, aan het begin van de avond. Ik stond op mijn blote voeten in de keuken en keek naar buiten. Je moest je bukken om uit het keukenraam te kunnen kijken, zo laag was het daar door het schuine dak. Ik zag ze in de schemering staan. Hand in hand, op het pad. Mijn vader droeg een oude joggingbroek en een T-shirt, mijn moeder had een rokje van spijkerstof aan. Ik was twaalf. Onze laatste zomervakantie in Bretteville-sur-Laize.

Ik wist dat ze voor mij kwamen. Die blikken. Toch had ik het slechter kunnen treffen. Het leken me geen onaardige fuckers, wat later op het bureau ook zou blijken.

Onderweg in de auto hadden ze de radio aanstaan, een of andere quiz. Zo klonk het. Alle Franse radiostations klinken als een of andere kutquiz. Die jongste reed, hij moest af en toe grinniken om wat er gezegd werd.

Ik herinner me dat er vlak voor het dorp een wegversperring was waarachter een asfalteermachine zich traag als een zelfbewust monster voortbewoog. Een man in een overall had in zijn ene hand een rode vlag en in zijn andere een groene. We moesten

lang wachten. Er flitste van alles door mijn hoofd, zelfs de mogelijkheid dat Thera me verraden had. Dat ze via haar mij op het spoor waren gekomen. Ik had haar ooit gezegd dat als er iets mis zou gaan ik naar Bretteville zou uitwijken. Ik weet niet waarom ik dat gezegd heb, waarschijnlijk om indruk te maken. Ik zei in die tijd wel meer vreemde dingen.

'Ik heb een brief van mijn zuster uit Guyana ontvangen,' hoorde ik de oudste gendarme vertellen. 'Ze komen met de kerst over.'

Ik luisterde naar het alledaagse gebabbel van die twee, hun stemmen gaven me plotseling een gevoel van geborgenheid. Ik was niet meer bang. Het leek alsof het ergste nu achter de rug was.

Eindelijk ging die groene vlag omhoog. Een zware damp steeg op van de weg. Die vent met zijn groene vlag in de lucht keek me recht in mijn ogen toen we hem passeerden.

Ik geloof dat ik knikte.

2

Ik kon me niet meer bewegen toen ik Thera voor het eerst zag. En daar is niets aan overdreven. Ik begon niet te zweten of te stotteren, nee, ik verstijfde. Dat was alles. Ik stond met twee rode, knipperende horentjes op mijn hoofd dicht bij de brug over de gracht en was nog niet in staat mijn pink te bewegen.

Thera Bouman.

Daar komt ze aan. Op haar zwarte suède laarsjes.

Haar wenkbrauwen en wimpers niet kinderachtig aangezet met mascara, haar lippen glanzend van de lippenstift. Met haar handen in de zakken van haar GAP-trainingsjack komt ze recht op me af.

Ze had een sierlijke loop, niet echt wat je noemt vrouwelijk, eigenzinnig eerder, stoer, ze wist hoe je op suède laarsjes over de gracht moest lopen. De mannen volgden haar met hun ogen, het leek haar niet op te vallen, ze was onaantastbaar. Niemand zou haar durven aanspreken of lastigvallen. Er was weleens iemand die zei dat ze er goed uitzag, er was weleens iemand die iets riep of floot. Maar altijd van een afstandje. Niemand viel haar lastig.

Het was een droge, maanloze avond, begin juni,

en ik had al een uurtje of wat op de Achterburgwal heen en weer gelopen met die achterlijke, knipperende horentjes op mijn hoofd en een batterij in de binnenzak van mijn jack. Drie setjes had ik weten te slijten. Binnen tien minuten al. Aan een stelletje dronken Engelse toeristen, van die hompen dood vlees met tatoeages tot aan hun keel en een vierkante kop met Madame-Tussaud-blik. Daarna had ik geen moer meer verkocht. Dat is het nadeel van snel succes, dat je volledig anticipeert op grootse gebeurtenissen en vervolgens blijkt dat de beste tijd alweer achter je ligt.

Toen kwam Thera.

'Wat kosten ze?'

Ze keek naar de horentjes, ze keek niet naar mij.

'Vijfentwintig,' zei ik.

'Hoe werkt het?'

'Batterijtje, er zit een batterijtje bij.'

'Oké.'

Ze pakte een prop verfrommelde bankbiljetten uit haar zak en trok er een van vijfentwintig uit. Ik nam het geld aan en gaf haar een setje. Nog voor ze me daarom had kunnen vragen, deed ik de horentjes aan.

Over de brug reed een open auto, waaruit het geluid van James Brown gierde.

'*Get up, get on up...*'

Ze zette de horentjes op en stak de batterij in de zak van haar jack weg. Daarna haalde ze een pakje sigaretten tevoorschijn. Rothmans.

'*Get up, get on up...*' De muziek klonk aan de overkant van het water.

De sigaret hing al tussen haar lippen. Ik keek haar voor het eerst goed in haar ogen. Grijsblauw, metallic grijsblauw. Ze leek me stoned.

'Heb je een vuurtje?'

Ik had een aansteker in mijn broekzak.

'Nee.'

Al had ze een hele scheepslading van die shithorentjes in één keer van me afgenomen, dan nog zou ik niet in staat geweest zijn die aansteker te pakken. Ik was zo stijf en slagvaardig als een pak diepvriesspinazie.

'Ciao Diablo,' zei ze en liep met de knipperende horentjes op haar hoofd bij me weg.

Ze ging de brug op, ik hoorde haar hakken – tiktikke-tak – toen ze hem overstak, en daarna zag ik haar aan de andere kant van de gracht. Een man gaf haar een vuurtje, ze boog zich voorover naar de vlam in zijn hand. Ze liep verder en verder. Verdween achter een grote groep toeristen, maar zo nu en dan kon ik de rode horentjes zien knipperen. Uiteindelijk daalde ze met drie regelmatig opeenvolgende schokken af, alsof de straat haar met een

paar krachtige teugen had opgezogen. Dat was het laatste wat ik van haar zag.

Achter me werd geclaxonneerd. Ik wilde opzij stappen, maar ik was nog steeds stevig verankerd aan de straatklinkers.

'*Get up, get on up...*'

Ik draaide me om. Een zwarte, gloednieuwe Saab cabrio stond grommend voor me. Het probleem met die auto's is niet zozeer van technische als wel van sociologische aard. Doordat er zowel tandartsen als onderwereldfiguren in rijden, weet je nooit zeker of je een beuk moet uitdelen of ontwijken. Maar die twee gelokte kutkrabbers die ik achter de voorruit zag kleven leken me geen neosoulpooiers, eerder van die gasten uit Amstelveen die hun vaders wagen hadden geleend en er regelrecht mee van de golfbaan naar de hoeren waren gereden om daar een paar miljoen rondjes te rijden.

Zodra ik opzij stapte, spoot de auto weg en die etterbak achter het stuur wierp me een blik toe, zo'n blik die het een beschaafd mens niet eenvoudig maakt de nacht door te komen zonder al te veel soortgenoten op te ruimen.

Ik zette mijn horentjes uit, nam ze van mijn hoofd en stopte ze in de plastic tas. Daarna keek ik nog een keer naar het punt in de verte waar ik haar in de straat had zien verdwijnen.

3

Die horentjes. Ik had ze de avond voor ik Thera ontmoette gevonden. Een vreemde avond die begon in de snackbar van Fast Eddie, waar we meestal bij elkaar kwamen voor we de stad ingingen.

Ik herinner me dat Fast Eddie ziek was, nog zieker dan anders. Met een kromme rug hing hij de hele tijd over die gore frituurbakken van hem. Hij deed me denken aan een uitgeputte drenkeling die zwaar de pest in had dat ze hem uit het water hadden getild. Gestoord werd hij van die gastjes van de brommerbrigade die hun bestellingen door elkaar schreeuwden en voortdurend tegen zijn fruitautomaat aan schopten, maar nog gekker werd hij van het gebrul dat Gerrie Grolsch om de paar minuten liet horen. 'Aoooooohh!'

'Eddie is hartstikke beroerd,' zei ik.

'Zeker iets van zijn eigen spullen gevreten, weetjewel,' zei Otman met zijn hoofd in zijn nek om niets te missen van wat er op tv voorbijflitste. We keken naar zijn nieuwste video waarop twee halfnaakte negers blijmoedig en eensgezind vanuit de heupen zwaaiend met hun machetes een reuzenleguaan in repen hakten. Met een verrukte blik op al dat ge-

houwen gesplijt zoog hij aan zijn joint. Hij was een uitgesproken liefhebber van natuurfilms, Otman. Met zijn pet en zijn krullen en de ironische ondervoorbeet van een Engelse buldog. We hadden in een hoog tempo blikken Grolsch weggewerkt en nog wat olie gerookt en dan was iedereen eigenlijk wel in de stemming voor dit soort troep waar je anders niet naar kon kijken.

Fast Eddie kwam met de stijve benen van iemand die in zijn knie is geschoten naar ons tafeltje schuifelen. Om ruimte te maken voor mijn hamburger schoof ik de lege blikken opzij. Fast Eddies toupet stond scheef op zijn hoofd en zijn handen trilden toen hij het bordje neerzette. De rand van de hamburger stak onder het broodje vandaan, zwart, hard en vijandig.

'Misschien is het een goed idee als je er een ijzerzaag bij gaat leveren,' zei ik.

Hij reageerde niet, hij trok nog niet eens een wenkbrauw op. Eigenlijk is hij een heel gevoelige man, Fast Eddie. Gevoelig en kwetsbaar. Vroeger was hij SRV-man in Heemstede geweest, waar hij oorspronkelijk vandaan komt. Tijdens zijn werk had hij een whiplash opgelopen nadat zijn auto van achteren door een vuilniswagen was geramd. En hij had er niet eens in gezeten, kun je nagaan.

'Aoooooohh!'

Gerrie Grolsch richtte zich even op, knipperde met zijn ogen en legde zijn bolle kop weer op tafel.

'Hee Ber, hoe lang heeft je vader nou gekregen?' Dat was De Laatste Mode.

Ik nam een hap van mijn hamburger, het was alsof ik op een verschroeide cd kauwde.

'Achttien jaar, met aftrek van goed gedrag komt hij in 2011 vrij.'

Dat nieuwe suède Boss-jasje van hem was jaloersmakend mooi, moest minstens vijftienhonderd piek gekost hebben. In de winkel. 'Kanker man! 2011, nog niet eens een rond getal! Maar hee, je kunt beter in het bankje naar het vonnis van zo'n lul in toga moeten luisteren, dan in je kist naar het gesabbel van de wormen.'

'Het was een vrouw, de rechter was een vrouw.'

Ik weet niet waarom ik dat zei, het maakte voor het verhaal geen verschil of het een vrouw of een man was, maar om de een of andere reden kon ik het niet nalaten steeds meer details toe te voegen. Het was voor mij heel eenvoudig details te verzinnen, veel eenvoudiger dan ze te onthouden. En daarin school het gevaar. Ik had verteld dat mijn vader in Lyon was opgepakt in verband met een grote cokedeal en dat hij bij zijn arrestatie iemand van het arrestatieteam dwars door zijn wang had geschoten. Dat deed het goed, die doorboorde wang. Was weer het voor-

deel van details, je prikkelt er zo de verbeelding mee dat het wel echt moet zijn. Het was ook echt. Ik had het uit een dossier van mijn moeder. Mijn moeder werkt bij de reclassering. Mijn vader is bijna zes jaar dood.

Vlak voordat we de stad ingingen, stapte Jamal nog binnen. Jamal woont bij Otman in de straat. Hij kwam een colaatje drinken en zou niet met ons meegaan, hij had de volgende dag een toernooi. Hij speelde in Ajax 2, het voorportaal van de Arena. In *Het Parool* hadden ze hem 'een van de grootste talenten uit de eigen kweek' genoemd. In gedachten zaten wij al met vrijkaartjes op zak op de eretribune van de Arena te kijken naar hoe 'een van de grootste talenten uit de eigen kweek' ondanks dat teringknollenveld elegant drie, vier man uitspeelde en de bal het net in joeg. Jamal! Jamal! Jamal! We konden niet wachten.

'Dus ik rijd mee in haar auto,' hoorde ik De Laatste Mode tegen Jamal zeggen. 'Zegt ze tegen me: ik moet eerst nog even tanken. Ze stopt bij de Shell op de Haarlemmerweg, hee...'

Ik kende dit verhaal en volgens mij kende Jamal het ook al, ik zou tenminste niemand kunnen opnoemen die het verhaal over de Shell-zegeltjes op zijn pik nog niet kende, maar voor Jamal was er nu geen ontkomen meer aan. Ik richtte mijn blik snel

op de televisie voordat De Laatste Mode me met zijn psychopathische oogopslag zou dwingen een verplicht halfuur aan zijn lippen te hangen voor een verhaal dat ik al duizend keer had gehoord. Dat was je voornaamste taak als je bevriend was met De Laatste Mode. Naar hem luisteren. Die gast had geen vrienden nodig, maar publiek.

'Aoooooh!'

Gerrie Grolsch zijn vader kwam binnen, groette ons vriendelijk en begon zijn zoon voorzichtig op te tillen.

'Kom jongen,' zei hij zacht, 'we gaan lekker naar huis.'

'Ze parkeert haar auto achter de oude Maggi-fabriek,' hoorde ik De Laatste Mode zeggen, 'ze trekt de handrem aan en gaat gelijk uit de kleren, dat wijf hee...'

Om die stem buiten te sluiten concentreerde ik me op de wrede choreografie van de tv-beelden. Uit mijn ooghoeken zag ik Gerrie Grolsch, ondersteund door zijn vader, naar de deur strompelen.

'Een betere vader bestaat niet,' zei Otman toen we even later buiten liepen.

'Wat dacht je van zijn moeder,' zei ik. 'Loopt verdomme iedere dag met kratten pils te sjouwen. Ze doet alles voor hem.'

De Laatste Mode hield zijn mond omdat hij daar niets tegenin kon brengen. De ouders van Gerrie Grolsch waren zo goed dat hun zoon de vetste junk van Amsterdam en omstreken was. Hij gebruikte al negen jaar heroïne en woog toch tegen de honderd kilo. En omdat hij de hele dag bij Eddie zat te schransen en te zuipen werd hij alleen maar zwaarder. Hij droeg schone, dure kleren, zijn haar was altijd gewassen, voor zijn laatste verjaardag had hij een Harley van zijn ouders gekregen.

Ze hadden een paar stomerijen, die twee, en iedere ochtend voor ze naar hun werk gingen, zetten ze een dienblad voor hem klaar met daarop een compleet ontbijt met croissants, jus d'orange, pistoletjes, de hele handel. En naast zijn bord lagen een paar briefjes om zijn smack te bekostigen. Negen jaar lang al. Hij wist niet eens hoe je een autoradio moest jatten, die cholesterolput. Hij had nog nooit een keer niet in zijn eigen bedje geslapen.

'Echt te gekke ouders, weetjewel,' zei Otman.

We liepen door het winkelcentrum naar de auto waarover Otman de hele avond geheimzinnig had gedaan. De rolluiken op de Grote Tochtvlakte waren omlaag. Hier en daar hadden die gastjes van de brommerbrigade toch nog kans gezien om door de mazen van het ijzerwerk heen etalageruiten in te slaan. Het maakte niet veel uit, de meeste win-

kels stonden leeg. En op vijf minuten afstand werd een spiksplinternieuw winkelcentrum gebouwd. De brommerbrigade had de op de stoep geparkeerde auto omsingeld. Otmans broertje stond met zijn neus vooraan.

'Nou?' begon Otman.

'Is dit hem?'

De Laatste Mode bekeek de auto met een mengeling van ongeloof en walging.

'Het is een Smart weetjewel, rijdt als een speer.'

De Laatste Mode keek van het autootje naar Otman. Stalen ogen.

'Je bent de allergrootste sucker die ik ooit in mijn leven heb ontmoet,Otlul.'

De auto stond voor het zwartgeblakerde rolluik van de winkel waar tot de brand eind verleden jaar een speelgoedzaak in gezeten had. Het eerste wat me opviel, eerder dan de auto zelf, was het tot surrealistische proporties vergrote blik op het dak. Een blik van Red Bull Energy. Het autootje was in paars en groen gespoten en op de deuren stond met grote letters *Red Bull.*

'Van alle auto's die je kunt jatten, kom jij met dít aan.'

'Ik wou hem niet houden, ik dacht alleen voor vanavond, Rachid, weetjewel.'

'Dat ding is gemaakt om op te vallen, een kanker-

promo-autootje is het, en daar wil jij mee de stad in.'

We liepen naar de taxistandplaats en lieten ons naar het plein rijden, waar we wat dronken en De Laatste Mode een jongen met een paardenstaartje vanuit het niets een dreun op zijn gezicht gaf en, toen die jongen met een wazige, gehavende kop uit de terrasstoeltjes opklauterde, hem vreselijk begon uit te schelden omdat er een paar bloeddruppels op zijn nieuwe jasje waren gespat. Otman en ik bekeken het van een afstandje en wachtten het moment af waarop die zak weer wat gekalmeerd was.

We belandden uiteindelijk in de Escape. De Laatste Mode kende er een van die gevallen van anabole steroïden aan de deur, waardoor we zonder problemen naar binnen konden.

'Lekker nummer,' zei Otman, 'lekker loungy.'

'*Big beat,* lul!' zei De Laatste Mode.

'Te gek, hè,' zei Otman.

'Moet je dat zien,' zei ik.

De meid die voor ons langsliep droeg een Volvo-wielershirt.

'Krijg je ervan, te weinig buitenlucht en te veel gevinger...'

'Ze zou wat aan die neus moeten laten doen,' zei Otman.

'Als ze aan alle lelijke dingen wat zou laten doen, dan houdt ze geen kop meer over.'